

Nogmaals: locale variatie in de zang van de snortikker (*Chorthippus mollis*)

A.C. Perdeck
De Wolflaan 10
6815 HJ Arnhem

In Nieuwsbrief Saltabel heb ik eerder een iets afwijkende zang van de snortikker (*Chorthippus mollis*) uit het Deelerwoud beschreven (Perdeck, 1990). Om uit te maken of dit een locale variatie betrof heeft Thijs Duijm geluidsopnamen gemaakt. De fijnere structuur van het geluid bleek niet af te wijken van vergelijkingsmateriaal van de Schelmseweg. Ook Dr. D.R. Ragge, sprinkhanenspecialist van The Natural History Museum te Londen, heeft de opnamen onderzocht. Hij schrijft in een brief van 4-2-92 aan Thijs Duijm:

'Although shorter than the average mollis song, it is within the range of variation of normal mollis and shows a fairly normal song structure, especially the termination where the echeme repetition rate is slower and the 'ticks' are omitted. I am therefore inclined to think that the Deelerwoud population is not a hybrid one, but a local variant in which the song is shorter than usual. It is certainly different from the alpine subspecies C. mollis ignifer, in which the song has a very abrupt ending without any change in tempo.'

Een afdruk van een fraai oscillogram (fig. 1) dat Dr. Ragge maakte van de eveneens perfecte geluidsopnamen van Thijs voeg ik hierbij (Deelerwoud mannetje). Duidelijk zijn de tik (het dunne streepje) en de snor te onderscheiden, die met de linker- en rechterpoot of

omgekeerd gemaakt worden. Strikt genomen snort hij met de ene poot en tikt-snort hij met de andere. Helversen & Helversen (1975) hebben dit aangetoond met slimme registraties van de pootbewegingen. Dit verklaart dat op een opname die Thijs maakte van een mannetje met één poot toch tik en snor aanwezig waren.

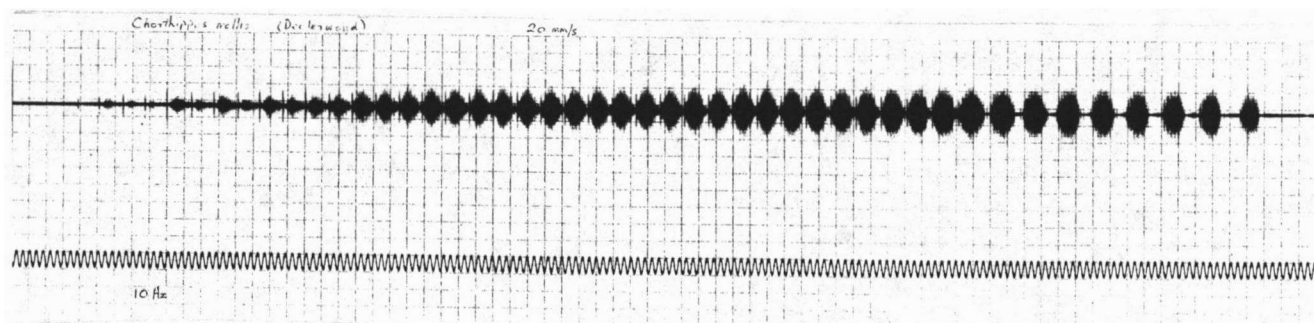
Literatuur

Helversen, D. & O. Helversen, 1975. Verhaltensgenetische Untersuchungen am akustischen Kommunikationssystem der Feldheuschrecken. I. J. comp. Physiol. 104: 273- 299.

Perdeck, A.C., 1990. Locale variatie in de zang van de snortikker (*Chorthippus mollis*)? Nieuwsbrief Saltabel 3: 9-11.

Résumé

Le Dr. Ragge, du Natural History Museum de Londres a bien voulu étudier les enregistrements faits par Thijs Duijm à Deelerwoud, d'une population de *Chorthippus mollis*, ayant un chant différent d'autres populations. Il conclut qu'il s'agit d'un chant aberrant, probablement local, et certainement différent de *Ch. mollis ignifer* des Alpes.

Figuur 1. Oscillogram van ♂ uit de Deelerwoud-populatie (D.R. Ragge). Geluidsopname: Thijs Duijm